Blogi

Eurooppalaiset pankit kestivät rankan stressitestin

Rahoitusvakaus | 07.08.2025 | Johannes Typpö

KIRJOITTAJA

Johannes Typpö
Ekonomisti

Euroopan pankkiviranomainen (EBA) julkaisi kahden vuoden välein toteutettavan pankkien stressitestin tulokset perjantaina 1.8.2025. Stressitestissä pankkeja koetellaan kolme vuotta kestävällä epätodennäköisellä, mutta mahdollisella epäsuotuisalla skenaariolla. Testin tuloksena saadaan epäsuotuisan skenaarion arvioitu vaikutus pankkien luottotappioihin, vakavaraisuuteen ja kykyyn kantaa tappioita vuosien 2025–2027 aikana. Tulosten mukaan eurooppalaisten pankkien tappionkantokyky on parantunut viimeisten kahden vuoden aikana.

Euroopan pankkiviranomainen (EBA) julkaisi kahden vuoden välein toteutettavan pankkien stressitestin tulokset perjantaina 1.8.2025. Testeillä arvioidaan pankkien tappionsietokykyä vaikeissa talousoloissa. Euroopan laajuiseen stressitestiin osallistui 64 pankkia, jotka kattavat noin 75 % EU:n ja Norjan pankkisektorista. Suomalaisista pankeista mukana olivat Nordea ja OP Ryhmä. Lisäksi Finanssivalvonta toteutti rinnakkaisen testin pienemmille suomalaisille pankeille.

Stressitestissä pankkeja koetellaan kolme vuotta kestävällä epätodennäköisellä, mutta mahdollisella epäsuotuisalla skenaariolla. Skenaariossa oletetaan, että geopoliittiset jännitteet kärjistyvät ja kansainvälinen kauppa pirstaloituu protektionistisen kauppapolitiikan seurauksena. Lisäksi skenaariossa oletetaan jatkuvia toimitusketjujen katkoksista johtuvia tarjontapuolen häiriöitä. Inflaatio kiihtyy merkittävästi ensimmäisenä vuonna. Inflaation kiihtymisen takia lyhyet markkinakorot nousevat. Tämä puolestaan laskee osakkeiden hintoja merkittävästi. Nämä tekijät heikentävät yksityistä kulutusta sekä investointeja ja johtavat työttömyysasteen nousuun. Myös kiinteistöjen hinnat laskevat merkittävästi.

Testin tuloksena saadaan epäsuotuisan skenaarion arvioitu vaikutus pankkien luottotappioihin, vakavaraisuuteen ja kykyyn kantaa tappioita vuosien 2025–2027 aikana. Tulosten mukaan

eurooppalaisten pankkien tappionkantokyky on parantunut viimeisten kahden vuoden aikana. Sekä pankkien ydinvakavaraisuusasteella mitattu CET1-vakavaraisuus testin lopussa (12,1 %) että sen pieneneminen skenaarion aikana (3,7 %) olivat paremmat kuin vuoden 2023 stressitesteissä siitä huolimatta, että skenaariossa luottotappioita aiheutui enemmän kuin edellisessä stressitestissä vuonna 2023 (10,4 % ja 4,6 %). Vakavaraisuusluvut kertovat, kuinka paljon tappioita pankit voivat kantaa. Pankkien kohentunutta tappionkantokykyä selittää erityisesti pankkien pääomien korkeampi lähtötaso sekä hyvä kannattavuus.

Eurooppalaisten pankkien lähtötilanne olikin historiallisen vahvalla tasolla. Useat pankit ovat tehneet vahvaa tulosta ja vakavaraisuusluvut ovat keskimäärin hyvällä tasolla. Pankkien kannattavuus on noussut viime vuosina useiden pankkien hyötyessä korkeammista koroista muun muassa korkokatteen kasvun vuoksi.

Tämän vuoden testeissä pankit kokivat keskimäärin suurempia luottotappioita kuin kaksi vuotta sitten tehdyssä stressitesteissä, mutta samalla vakavaraisuus pysyi korkeampana. Tämä johtui siitä, että pankit tekivät tämän vuoden testin skenaariossa parempaa tulosta kuin edellisessä.

Pohjoismaiset pankit vahvoilla

Pohjoismaiset pankit menestyivät testissä jälleen keskimääräistä paremmin. Myös suomalaispankkien tulokset pysyivät vakaana eurooppalaisten pankkien keskinäisessä vertailussa edellisen testin tuloksiin verrattuna.

Pohjoismaisessa vertailussa suomalaispankit pärjäsivät yleisesti ottaen Ruotsin ja Norjan pankkeja hieman heikommin. Sekä Nordea että OP Ryhmä säilyttivät kuitenkin vakavaraisuuslukunsa hyvällä tasolla stressitestissä. Nordean ydinvakavaraisuusaste oli testin lopussa 12,6 prosenttia ja OP Ryhmän 15,2 prosenttia. Nämä ylittävät selkeästi vaaditut minimitasot.

Pankkien hyvä vakavaraisuus ylläpitää rahoitusvakautta

Eurooppalaiset pankit kestävät stressitestin perusteella talouden vakavankin notkahduksen hyvin. Sääntelyn ja valvonnan kehittyminen viimeisen kymmenen vuoden aikana on vahvistanut pankkien kriisinkestävyyttä. Pankkien vakavaraisuus, kannattavuus ja järjestämättömien lainojen osuus ovat historiallisen hyvillä tasoilla. Tämä kompensoi epäsuotuisan skenaarion aiheuttamia vaikutuksia.

Kuitenkin on tärkeää muistaa, ettei talouden yllättäviä kriisejä voi luotettavasti ennustaa. Pankkien taloudelliseen toimintaympäristöön viime vuosina vaikuttaneet lukuisat yllättävät sokit, kuten koronapandemia ja kiristyneet geopoliittiset jännitteet ovat hyvä muistutus tästä. Pankkien

vahva vakavaraisuus varmistaa niiden kyvyn kantaa tappioita talouden epäsuotuisissa käänteissä ja turvaa näin rahoituksen välittymistä. Pankkien hyvä vakavaraisuus on siten oleellista rahoitusvakauden ylläpitämiseksi.

Asiasanat

pankit, stressitestit